

PROJEKTU LĪDZFINANSĒ
EIROPAS SAVIENĪBA

Atbalsta Zemkopības ministrija un Lauku atbalsta dienests

Mācību materiāls

KAS IR „LAUKU LABUMU” SAIMNIECĪBA

SATURS

„Lauku Labumu” produkta raksturojums	3
„Lauku Labumu” produkta veidi, iedalījums, apraksts	4
Dzīvnieki, putni.....	4
Bites	5
Sēnes.....	5
Amatnieki	6
Dārzi un stādi.....	7
Ogas, augļi, dārzeņi, graudaugi	7
Zivis, makšķerēšana, zvejošana.....	8
Lauku gardumi.....	8
Dzērieni	9
Krodziņi	9
Pirtis.....	10
Ārstniecības augi un tējas.....	10
Piemājas saimniecības	11
„Lauku Labumu” produkta klientu raksturojums	12
Apmeklētāju grupas:	12
Individuālie apmeklētāji:.....	13
„Lauku Labumu” saimniecību piemēri.....	14
Zemnieku saimniecība „Juri”, Latgales siers.....	14
Aivars Ušpelis, podnieks.....	15
Sēļu sēta „Gulbjī”	16

„LAUKU LABUMU” PRODUKTA RAKSTUROJUMS

Apzīmējums „Lauku Labumi” izvēlēts kā labskanīgs un veiksmīgs mārketinga nosaukums, kas apvieno visdažādāko veidu un nodarbošanos saimniecības laukos, un potenciālajiem klientiem rada pozitīvas asociācijas ar veselīgu lauku vidi, garšīgiem ēdieniem un citām klasiskām lauku dzīvēs vērtībām.

„Lauku labumu” saimniecība ir apmeklētājiem atvērta lauku saimniecība. Tā var būt jebkāda veida vai nozares lauku saimniecība, kurai ir izveidots konkrēts piedāvājums tūristiem, piemēram:

- saimniecības apskates ekskursija
- saimniecībā ražotās produkcijas degustēšana
- saimniecībā ražotās produkcijas iegāde
- apmeklētāju iesaistīšana lauku darbos
- amatu demonstrējums un mācīšana apmeklētājiem
- pasākumu programmas

„Lauku labumu” saimniecības parasti nepiedāvā nakšņošanas pakalpojumus, lai gan iespējams arī tas. Šī koncepcija ļauj iesaistīties lauku tūrisma piedāvājumā arī tādām saimniecībām, kuras nevēlas nodarboties ar tūristu izmitināšanas vai ēdināšanas pakalpojumiem, bet var gūt papildu ienākumus un popularizēt savu produkciju, uzņemot apmeklētājus. Naktsmitnes sadarbojas ar „Lauku Labumu” saimniecībām, pērkot no tām pārtikas produktus, amatnieku ražojumus, piedāvājot saviem klientiem ekskursijas uz tuvējām „Lauku Labumu” saimniecībām.

„Lauku Labumu” saimniecības pamatā var būt, piemēram:

- naturālā saimniecība
- ražojoša lauku saimniecība
- amatnieku darbnīca
- jau sākotnēji uz apmeklētājiem orientēta apskates saimniecība
- lauku krodziņš
- pirts

Svarīgākie kritēriji jebkura veida „Lauku Labumu” saimniecībai ir:

- skaidri formulēts piedāvājums apmeklētājiem – tūrisma produkts
- noteiktas cenas pakalpojumiem un iegādājamai produkcijai
- noteikti apmeklētāju pieņemšanas laiki
- infrastruktūra apmeklētājiem (telpa, norādes, auto novietne, tualetes, u.c., atkarībā no saimniecības specifikas)

„LAUKU LABUMU” PRODUKTA VEIDI, IEDALĪJUMS, APRAKSTS

Lai apmeklētājiem būtu vieglāk orientēties „Lauku Labumu” piedāvājumā, saimniecības tiek iedalītas pēc nozarēm, katru „Lauku Labumu” veidu apzīmējot ar piktogrammu:

DZĪVNIKI, PUTNI

Briežu dārzi, zirgu staļļi, safari parki, savvaļas zirgi un govīs, eksotiskie putni (pāvi, strausi, utt.) un dzīvnieki (kamielī, lamas, alpakas, šinšilas, utt.), mājdzīvnieki un mājputni (truši, kazas, aitas, zosis, pīles, vistas). Daudzās saimniecībās piedāvā izjādes ar zirgiem, ponijiem, var iegādāties saimniecību ražojumus – olas, kazas sieru, no strausu spalvām gatavotas rotas, utt.

- **briežu dārzi** (daži sevi sauc arī par safari parkiem) nodarbojas ar briežu selekciju, arī audzē briežus gaļai, sadarbojoties ar restorāniem un gaļas pārstrādātājiem. Apmeklētājiem parasti piedāvā dzīvnieku vērošanu voljeros, no skatu tornīšiem, atsevišķās vietās ļaujot dzīvniekus arī barot. Saimnieki var piedāvāt arī ekskursiju ar stāstījumu par briežu audzēšanu. Var piedāvāt arī medījuma gaļas produktu degustāciju, kā arī iegādāties briežu gaļas izstrādājumus.
- **Zirgu staļļi** piedāvā izjādes, vizināšanos pajūgos vai ziemā – kamanās. Izjādes notiek vai nu iežogotā laukumā vai brīvā dabā, pa saimnieku izstrādātiem maršrutiem. Bērniem parasti piedāvā vizināšanos zirga mugurā, ko saimniecības darbinieks ved pavadā. Zirgu staļļu saimnieki ar saviem zirgiem piedalās arī svētkos, sacensībās, citos pasākumos, piemēram, zirgu eskorts var pavadīt jauno pāri. Staļļos nereti audzē zirgus sportam, taču apmeklētājiem tur arī īpaši apmācītus, mierīgus zirgus, ar kuriem droši doties izjādēs iesācējiem.
- **Savvaļas zirgi un govīs** apskatāmi brīvā dabā, plašās iežogotās platībās. Govīs tiek audzētas gaļas ražošanai, taču apmeklētājiem ir interesanti tās vērot, jo savvaļas govīs izskatā atšķiras no tām, ko tur kūtīs. Saimnieki parasti piedāvā ekskursiju, kurā stāsta par savvaļas govju vai zirgu ieradumiem, dzīvi brīvā dabā, apmeklētāji tos fotografē. Nereti saimniecības apskate tiek apvienota ar pikniku brīvā dabā, ja ir labiekārtota piknika vieta.
- **Eksotiski putni un dzīvnieki** apskatāmi savvaļas aplokos un būros vai slēgtā telpā. Parasti tiek piedāvāta saimniecības apskates ekskursija. Bieži kāds no dzīvniekiem vai putniem izceļas ar savdabīgu raksturu vai uzjautriņošiem paradumiem, kas padara

apmeklējumu interesantāku. Dažās saimniecībās eksotiskie putni un dzīvnieki tiek turēti tikai apskatei, citās – arī gaļas, olu vai vilnas ražošanai.

- Arī Latvijā tradicionāli **ierastie mājdzīvnieki un mājputni** – truši, kazas, vistas un citi, ir apmeklētāju iecienīti apskatei. Saimnieki apmeklētāju piesaistei izvēlas neparastas, atraktīvas šķirnes. Arī šeit bieži var iegādāties saimniecības ražojumus.

BITES

Ekskursijas bišu dravās, iepazīstot bišu dzīvi. Medus nogaršošana, vaska sveču liešana. Pie biteniekiem var iegādāties medu.

- Galvenā piesaiste un interese ir tieši medus kvalitāte, jo pircējs uzticas saimniekam.
- Nereti ir iespējams degustēt dažādas medus šķirnes – medus tiek ievākts dažādos laikos, no dažādiem augiem.
- Ekskursijā var būt iekļauta dravas apskate, ietērpjot apmeklētājus bitenieku tērpos, var rādīt stropa uzbūvi, stāstīt par bišu dzīvi un hierarhiju, senām un mūsdienīgām medus ieguves metodēm, dažādiem biškopības produktiem. Apmeklētājiem iespējams demonstrēt arī medus sviešanu.
- Dažās saimniecībās var iegādāties ne tikai medu, bet arī citus biškopības produktus, iespējams, pat medus *kandžu*.
- Ekskursija tiek papildināta ar apmeklētāju līdzdarbošanos, kur iecienītākais piedāvājums ir vaska sveču liešana. Tas ir samērā vienkārši īstenojams process, un apmeklētāji savas izlietās sveces ņem līdzī uz mājām.

SĒNES

Šitaki, austersēnes, meža sēnes un sēņošana, degustācija, produkcijas iegāde, pagatavošanas receptes.

- Sēņu audzētāji piedāvā ekskursijas gan brīvā dabā, gan telpās, stāstot par sēņu audzēšanu, to vērtīgajām īpašībām, izmantošanu pārtikā. Interesenti var saņemt arī konsultācijas sēņu audzēšanā.
- Apmeklētāji var iegādāties sēņu izstrādājumus, piemēram, kaltētas sēnes.

- Dažās saimniecībās piedāvā ne tikai degustācijas, bet arī maltītes no saimniecībā audzētajām sēnēm. Ja ar ēdināšanu saimnieki nenodarbojas paši, ir iespējama sadarbība ar kādu no tuvējiem ēdināšanas uzņēmumiem, kur apmeklētājiem ir iespēja baudīt saimniecībā audzēto sēņu karbonādes, mērces un citus interesantus ēdienus.
- Ir saimniecības, kas piedāvā viesiem sēņošanu mežā – savās īpašajās sēņu vietās. Saimnieki kopā ar viesiem dodas sēņot, pārzina sēņu sugas, atšķirot ēdamās no mazvērtīgajām vai indīgajām. Pēc sēņošanas viesi var gatavot sēnes kopā ar saimnieci/saimniecu gatavo viesiem sēņu ēdienus/viesi ņem sēnes līdzī un gatavo mājās paši.
- Sēņošanas piedāvājumu var papildināt ar sēņu fotografēšanu.
- Ja saimniekam ir biologa izglītība un/vai interese par sēnēm, var izstrādāt arī saistošu stāstījumu par neēdamajām – mazvērtīgajām un indīgajām sēnēm, jo nereti tās ir skaistas un interesantas. Šāds piedāvājums būs saistošs īpašo interešu grupām, piemēram, no Anglijas.

AMATNIEKI

Keramīki, akmeņkaļi, kokgriezēji, pinēji, audēji, mucinieki, kalēji, ādas apstrādātāji, rotkaļi, instrumentu meistari.

Darbnīcu apskate, suvenīru veikaliņi, iespēja darboties pašiem un iegādāties ražojumus.

- Piedāvājums ir ļoti daudzveidīgs un dažāds, katrs amata meistars gan stāsta, gan rāda, gan ļauj apmeklētājiem pašiem iemēģināt roku un, ja iespējams, saņemt līdzī pašu gatavoto lietu.
- Parasti ir arī iespējams iegādāties meistarū ražojumus.
- Daudzi amatnieki strādā etnogrāfiska stila tradīcijās, citi ir izkopusi savu īpatnēju rokrakstu, ir arī tādi, kuru darbi iederas mūsdienīga stila interjeros.
- Piedāvājumu var saistīt ar kultūras mantojumu, uzsverot amata prasmju seno izcelsmi vai piederību noteiktam vēsturiskam novadam, vietai.

DĀRZI UN STĀDI

Dārzi ar interesantiem un neparastiem augiem, Latvijā selekcionētas puķu šķirnes, daiļdārzi - dažādu konkursu balvu ieguvēji.

Saimnieki piedāvā ekskursijas savā dārzā, padomus dārza ierīkošanā un kopšanā. Stādu audzētavas piedāvā iegādāties puķu, dekoratīvo augu un koku stādus. Konsultācijas to kopšanā.

- Dārzu apmeklējumu sezona, protams, atkarīga no gadalaika, un tos visvairāk apmeklē ziedu laikā.
- Dārzu saimnieki pārdod apmeklētājiem stādus, puķu sīpolus un citu stādāmo materiālu.
- Iespējams veidot arī dārzu un garšaugu dārzus, kas vienlaikus ir gan dekoratīvi, gan praktiski.

OGAS, AUGĻI, DĀRZEŅI, GRAUDAUGI

Zemenes, lielogu dzērvenes, krūmmellenes, arbūzi, vīnogas, tomāti, gurķi, kabači, kartupeļi, graudaugi, kaņepju un citas sēklas. Sezonas laikā var lasīt ogas tieši no lauka vai siltumnīcas, ābolus no ābeļdārza.

Saimnieki stāsta par dažādām šķirnēm un audzēšanu, piedāvā nogaršot un iegādāties dažādus kārumus no saimniecībā izaudzētā.

- Saimniecībās audzē arī Latvijā neierastas un tādēļ interesantas kultūras, piemēram, arbūzus, melones, vīnogas. Nereti šos eksotiskos augļus un ogas audzē entuziasti savās piemājas saimniecībās, taču iespējamas arī lielākas saimniecības, kurās, piemēram, vīnogas, ražo lielākos apjomos, tirdzniecībai.
- Iecienītas ir saimniecības, kur ogas un augļus var pirkt, paši salasot, taču klientiem ir ērti, ja tie pieejami arī jau salasīti un iesvērti.

ZIVIS, MAKŠĶERĒŠANA, ZVEJOŠANA

Zivju dīķi, makšķerēšana, izbraucieni ar zvejas laivām, vada vilkšana, nēģu tači, zivju žāvēšana, kūpināšana, produkcijas degustācija un iegāde.

- Zivju dīķos parasti piedāvā makšķerēt karpas, foreles, un citas dīķu zivis. Dažkārt saimnieki iznomā arī makšķerēšanas inventāru, taču visbiežāk klienti brauc ar savām makšķerēm.
- Piedāvājums var ietvert arī iespēju noķertās zivis pagatavot vai nu uz ugunsкура vai labiekārtotā virtuvē.
- Arī saimnieki var piedāvāt zivju ēdienus pusdienām, vakariņām vai degustācijai. Piedāvājumā var būt arī kūpinātas dīķa vai ezera zivis maltītei vai līdzņemšanai.
- Zvejnieki, kas iet jūrā, parasti piedāvā iegādāties kūpinātas jūras zivis. Iespējams veidot piedāvājumu, iesaistot klientus kūpināšanā.
- Piedāvājumā ir arī iešana jūrā kopā ar zvejniekiem, kas notiek agros rītos, taču jāņem vērā laika apstākļi un klientu drošība.

LAUKU GARDUMI

Maizes cepēji, konditori, mājas siera, gaļas, desu un citu gardumu ražotāji. Šajās saimniecībās var iegādāties izcilas kvalitātes pārtiku, kas tiek ražota mazos apjomos un tādēļ nenonāk lielveikalos.

- Piedāvājums ļoti plašs un daudzveidīgs, te ir gan lielākas ražojošas saimniecības un uzņēmumi, gan mazi individuāli ražotāji.
- Ekskursija pa ražotni vai saimniecību parasti beidzas ar produkcijas degustēšanu un iespēju iegādāties ražojumus.
- Saimniecības nereti mēdz gan ražot izejvielas, piemēram, pienu, gan arī gatavot pārtikas produktus, piemēram, rūgušpienu, paniņas, sieru, jogurtu.
- Daudzās saimniecībās ir vairākas nozares – ražo gan piensaimniecības produktus, gan dārzeņus, ogas, augļus vai lopkopības produktus. Visas nozares cita citu papildina, līdz ar to saimniecība apmeklētājiem ir interesantāka, jo piedāvājums nogaršot un iegādāties ir daudzveidīgs.
- Pārtikas ražošanu var saistīt ar kultūras mantojumu, gatavojot pārtiku pēc senām receptēm un paņēmieniem, demonstrējot to apmeklētājiem.

DZĒRIENI

Atspirdzinošie dzērieni: bērzu, smiltsērķšķu un citas sulas. Mājas vīns, pašdarīts alus, liķieri, uzlējumi un stiprie dzērieni no licencētiem mājražotājiem.

Daudzi saimnieki piedāvā ekskursijas savās ražotnēs.

- Mājražotāji var saņemt licenci gan vīna un alus, gan stipro alkoholisko dzērienu ražošanai.
- Vīni Latvijā tiek ražoti gan no visdažādākajām ogām un augļiem, gan kļavu un bērzu sulām, gan pat no rabarberiem un citām ne tik ierastām izejvielām.
- Katrai ražotnei parasti ir degustācijas telpa un iespēja vīnus iegādāties.

KRODZIŅI

Krodziņi, kafejnīcas un citas vietas laukos un mazpilsētās, kur piedāvā garšīgus, no svaigiem vietējiem produktiem un arī pēc tradicionālām latviešu virtuves receptēm gatavotus ēdienus, kas katrā Latvijas novadā ir atšķirīgi.

- Krodziņos aktuāla kļūst tradicionālā latviešu virtuve, jo īpaši tiek izcelti novadiem raksturīgie ēdieni.
- Piedāvājot latvisko virtuvi, arī interjerā tiek izmantots etnogrāfisks stils vai vietējo meistarū darinājumi – trauki, mēbeles, tekstils, utt.
- Piesaistot apmeklētāju grupas, tiek izstrādātas īpašas programmas, kuru laikā ne tikai pasniedz ēdienu, bet arī stāsta ar to saistītās svētku un ikdienas tradīcijas, dzied dziesmas. Dažkārt programma paredz apmeklētāju iesaistīšanu ēdiena gatavošanā.
- Ēdienkartē tiek izmantoti vietējie ēdiena nosaukumi ar paskaidrojumiem, vietējais dialekts.

PIRTIS

Pirts rituāli veselības uzlabošanai un skaistumkopšanai, pirtnieka pakalpojumi:

- Daudzi no lauku pirtniekiem ir mācījušies Latvijā populārās pirts skolās un piedāvā pirts rituālus jeb noteiktu pāršanas praksi. Katram pirtniekam ir sava specifika, pāršanas un pirtī iešanas paņēmieni.

- Pirts un pāršanas piedāvājums tiek attiecīgi sagatavots – ar dažādām zāļu un zaru slotām, uzlējumiem gara mešanai, nepieciešamajiem pirts piederumiem, utt.
- Skaistumkopšanai tiek izmantoti no dabīgiem materiāliem gatavoti skrubi, eļļas, utt., ko bieži gatavo pati saimniece vai saimnieks no saimniecībā audzētām vai iegūtām izejvielām.
- Parasti pirts ir ezera vai diķa krastā, vai arī tiek piedāvāts kubls vai baseins.
- Pirtnieki parasti pārzina arī dažādu ārstniecības augu un tēju iedarbību, piedāvā un iesaka tās klientiem.

ĀRSTNIECĪBAS AUGI UN TĒJAS

Ekskursijas pa ārstniecības augu laukiem, iegādājamas zāļu tējas un suvenīri ar ārstniecības augu pildījumu. Padomi un ieteikumi veselīgam dzīvesveidam, ārstniecības augu pielietojumam. Pārstrādes produkti – eļļas, tinktūras, sīrupi, kosmētika no dabas veltēm.

- Ārstniecības augus apskates saimniecības audzē gan nelielās platībās, piemājas dārzā, gan rūpnieciskos apjomos.
- Dažas saimniecības veido ārstniecības augu takas ekskursantiem, iepazīstinot ar augiem dabā.
- Retāks, bet labs piedāvājums ir saimniecībā ierīkota tējnīca, kurā var nobaudīt saimniecībā audzētās tējas.

PIEMĀJAS SAIMNIECĪBAS

Nelielas lauku saimniecības, kurās var redzēt tradicionālo saimniekošanu. Te saimnieko pa vecam, paši audzējot visu nepieciešamo iztikai.

Daudzās saimniecībās sezonas laikā var iegādāties pienu, maizi, sieru, augļus, dārzeņus, medu, ogas. Bērni var apskatīt un pabarot mājdzīvniekus.

- Šīs saimniecības grūti klasificēt, jo tajās var redzēt visu, kas raksturīgs tradicionālai dzīvei

laukos. Pārsvārā tās ir naturālas saimniecības, kurās nekas netiek ražots pārdošanai rūpnieciskos apjomos, taču apmeklētāji var iegādāties visu, kas saimniecībā izaudzis vairāk, nekā nepieciešams pašu patēriņam.

- Šajās saimniecībās ekskursija vai stāsts būs daudzveidīgāks, nekā specializētās saimniecībās, arī iegūtā pieredze katrā apmeklējumā var būt cita, atkarībā no gadalaika, konkrētiem saimniecībā veicamajiem darbiem vai citiem apstākļiem.
- Šīs saimniecības dažkārt piedāvā viesiem arī naktsmājas, taču tās netiek pielīdzinātas tūrisma naktsmītnei – šeit viesi, ja vēlas, var tik izguldīti klētiņā, sienaugšā, teltī vai kādā no saimnieku istabām.

„LAUKU LABUMU” PRODUKTA KLIENTU RAKSTUROJUMS

„Lauku labumu” produktam ir vairāki mērķa tirgi, kuru vajadzībām un interesēm tiek pielāgots produkts:

APMEKLĒTĀJU GRUPAS:

- **Skolu grupas**

Skolu grupas apmeklē „Lauku labumus”, kas piedāvā izzinošas programmas un var būt saistītas ar skolā apgūstamajām kultūras un vēstures tēmām. Skolēni brauc arī vienkārši izklaidējošās ekskursijās rudenos un pavasaros. Jebkurā gadījumā, piedāvājumam vai apmeklējuma programmai jābūt dinamiskai un saistošai.

- **Darba kolektīvi, interešu grupas**

Darba kolektīvi, pensionāru apvienības un citas interesentu grupas dodas ekskursijās, kur „Lauku Labumu” saimniecība var būt daļa no programmas. Šīm grupām patīk piedāvājums ar degustācijām, iespēju iegādāties saražoto produkciju, kas, iespējams, saimniekam dos lielāku ienākumu, nekā maksa par apmeklējumu/ekskursiju. Sezonalitāte – praktiski visa pavasara/vasaras/rudens sezona.

- **Pieredzes apmaiņas grupas**

Pieredzes apmaiņas grupas parasti apmeklē vienu vai vairākas saimniecības, kas specializējušās noteiktā jomā. Šeit apmeklējuma programmā uzsvars tiek likts uz profesionālo informāciju, taču neizpaliek arī izklaidējoši elementi un/vai produkcijas degustācija. Pieredzes apmaiņas grupas ir gan no Latvijas, gan arī no dažādām ārvalstīm. Ja saimnieki nerunā svešvalodās, šādām grupām parasti ir līdzīgs tulks. Pieredzes apmaiņas pasākumi var notikt arī ārpus karstās tūrisma sezonas.

- **Semināri**

Ja „Lauku labumu” saimniecībai ir attiecīgas telpas un aprīkojums, tajās tiek rīkoti dažādi semināri, gan saistībā ar saimniecības pārstāvēto ražošanas nozari, gan saistībā ar tūrismu. Semināri ir labs tūrisma sezonas pagarināšanas veids, jo tos iespējams rīkot arī ziemā.

INDIVIDUĀLIE APMEKLĒTĀJI:

- **Ģimenes ar bērniem**

Šai mērķa grupai visiecienītākais ir piedāvājums, kas saistīts ar dzīvnieku apskati. Vēlams, lai saimniecībā ir dzīvnieki, ko var ne tikai apskatīt, bet arī paglaudīt, pabarot, kopā nofotografēties. Apmeklētāji tiek mutiski vai rakstiski brīdināti par drošību saskarsmē ar dzīvniekiem. Bērniem patīk arī tādas „Lauku labumu” saimniecības, kur var nogaršot kaut ko garšīgu, paši darboties, kaut ko iemācīties. Vecāki labprāt iegādājas saimniecībās audzēto pārtiku. Sezona: no pavasara līdz vasaras beigām.

- **Individuāli auto ceļotāji**

Tie mēdz būt cilvēki, kas vēlas paceļot kopā ar ārzemju radiem vai draugiem, dažkārt arī biznesa partneriem, parādīt tiem ko interesantu, savdabīgu. Ceļo nelielā skaitā: 4-6 cilvēki, dažkārt vairāk. Sezona: pavasaris un vasara, dažkārt agrs rudens.

- **Pastāvīgie klienti**

„Lauku labumu” saimniecībām – pārtikas audzētājiem un ražotājiem – mēdz būt pastāvīgie klienti, kas regulāri iegādājas, piemēram, piena produktus, gaļu, dārzeņus vai citus produktus. Saimniecības sadarbojas arī ar restorāniem, viesu mājām, veikaliem. Tam ir maz sakara ar tūrismu, tomēr ja saimniecība papildus ir atvērta arī apmeklētājiem – tas palielina produkcijas noietu. Apmeklētāju sezona atkarīga no ražas.

„LAUKU LABUMU” SAIMNIECĪBU PIEMĒRI

ZEMNIEKU SAIMNIECĪBA „JURI”, LATGALES SIERS

Mantotā dzimtas saimniecībā (dzīvojamā koka ēka ar dekoratīvām apmalēm un logu slēģiem) saimnieki no pašu audzētu govju piena gatavo sieru pēc vecām un mūsdienu receptēm. Apmeklētāji var degustēt pienu, rūgušpienu, paniņas, sviestu un citus piena produktus, vērot to gatavošanu, kā arī līdzdarboties.

„Juri” ir bioloģiskā saimniecība. Tagadējie saimnieki vectēva mājās saimnieko kopš 1990-ajiem gadiem, pārceļoties no pilsētas. Saimniecībā ir 10 govīs, kas ganās māju apkārtnes pļavās. Apmeklētāji var tās aplūkot govju laidarā.

Sākumā sieru sējuši pašu vajadzībām. To atzinīgi novērtējuši radi, draugi un paziņas, un tagad „Juri” sieru pārdod gan savam klientu lokam, gan piegādā arī restorāniem Rīgā. Saimniecība ir pielāgota gan siera ražošanai, gan arī apmeklētāju vajadzībām.

AIVARS UŠPELIS, PODNIEKS

Atraktīvais mākslinieks ir viens no *Pūdņiku skūlas* četriem keramiķiem un savā darbā izmanto senču uzkrātās zināšanas. Darbnīcā apmeklētāji var redzēt keramikas veidošanu no virpošanas līdz apdedzināšanai malkas ceplī. Mākslinieka darbu ekspozīcijas apskate, darbu iegāde. Iespēja iegādāties darbus un darboties pašiem. Apskatāmas arī māju saimnieces Vēsmas gleznas, un arī tuvākā apkārtnē savāktu seno gludekļu un lauku sētas saimniecības priekšmetu kolekcija.

SĒĻU SĒTA „GULBJI”

Viena no ļoti retajām vietām, kur publiski apskatāma un iepazīstama Sēlijas vēsturiskajam novadam raksturīgā sēta ar tās plānojumu un tipiskām ēkām. „Gulbji” atrodas relatīvi tālu no lielākiem ceļiem un apdzīvotām vietām – t.s. Dronku salā, netālu no Dvietes senlejas sākuma. „Gulbju” saimnieki ir savākuši bagātīgu seno sadzīves un saimniecības priekšmetu klāstu.

LAUKU CEĻOTĀJS

Mācību materiālu sagatavoja LLTA „Lauku ceļotājs projekta „Mārketinga kampaņa lauku tūrisma popularizēšanai un lauku tūrisma produktu izveide visos Latvijas reģionos” ietvaros.

www.macies.celotajs.lv

